

13 Beheersing van informatie ten behoeve van onderhoud

13.1 V&G-dossier

Veiligheids- en gezondheidsdossiers zijn de belangrijkste ondersteunende documenten bij het inventariseren en beheersen van risico's tijdens latere ontwerp- en bouwwerkzaamheden nadat het bouwwerk is opgeleverd.

Die documenten spelen tijdens de gehele „levenscyclus” van een bouwwerk een belangrijke rol, tot aan de eventuele ontmantelings- en sloopfase toe.

Deze kunnen beheerders en gebruikers van de locatie helpen bij het zorgen voor een veilige uitvoering van latere inspectie-, reinigings- en onderhoudswerkzaamheden en/of bij sloop en/of ontmanteling.

De verplichting tot het samenstellen van het V&G-dossier is opgenomen in het Arbobesluit afdeling Bouw- proces, artikel 2.29, artikel 2.30, lid c en artikel 2.34, lid g.

Het V&G-dossier bevat ten minste specificaties voor de verontreinigde grond. Dit bestaat uit:

- Evaluatie van het saneringsplan en/of BUS melding en de bijbehorende beschikking;
- V&G bouwtechnische en technisch kenmerken;
- Kenmerken van de inrichting van het gerealiseerde bouwwerk;
- Milieutechnische restgrondgegevens (achtergebleven verontreinigingen);
- Technische specificaties van toegepaste materialen;
- Richtlijnen en instructies voor onderhoud;
- Op de locaties aangebrachte veiligheidsvoorzieningen (Arbo);
- Revisie-tekening veiligheidsvoorzieningen bouwlocatie;
- Identificatie van restrisico's voor de beheerder;
- V&G-plan.

Los van de bovenstaande opsomming is het mogelijk dat er vanuit het project ook nog andere relevante informatie opgenomen zou kunnen/ moeten worden in het V&G-dossier. Deze verdere informatie wordt niet in deze module nader beschreven.

Voor de mogelijke verontreinigingen die zijn achtergebleven, moet worden aangegeven of zij zijn geïsoleerd, waarmee dit gebeurd is, op welke diepte, en om welke toxische stoffen (analysegegevens) in welke concentraties het gaat. Als partijen grond van de eigen locatie zijn gebruikt, moet zijn opgenomen waar welke partijen zijn toegepast, inclusief de bijbehorende analyseresultaten. Als er activiteiten uitgevoerd moeten gaan worden op de betreffende locatie is dan bekend welke stoffen aangetroffen kunnen worden en kunnen voor die activiteiten de juiste maatregelen worden getroffen.

Na afloop van de werkzaamheden wordt het V&G-dossier overhandigd aan de opdrachtgever. Deze is er voor verantwoordelijk dat gebruikers/beheerders van de locatie kunnen beschikken over de inhoud van het V&G-dossier. Het V&G-dossier zal bijgehouden moeten worden gedurende de hele levensduur van het project.

13.2 Opstellen van het V&G-dossier

Volgens het Arbobesluit hoofdstuk 2, afdeling 5, artikel 2.30 is opgenomen dat de V&G-coördinator Ontwerpfase, respectievelijk V&G-coördinator uitvoeringsfase verantwoordelijk zijn voor het opstellen en/of aanvullen van het V&G-dossier. Het opstellen moet gebeuren in opdracht van de opdrachtgever. Als het dossier in de ontwerpfase nog niet compleet kan worden afgerond, bijvoorbeeld vanwege nog niet vastgestelde constructies, bouwstoffen of bouwmethoden, moet de coördinerende aannemer dit V&G-dossier tijdens de uitvoering verder in- of aanvullen. Deze verplichting geldt ook als tijdens de uitvoering op relevante punten wordt afgeweken van het onderwerp.

13.3 Evaluatieverslag bij bodemsanering

Indien op een locatie een sanering is uitgevoerd onder de Wet bodembescherming (Wbb) of Besluit uniforme saneringen (BUS) wordt tijdens de sanering door de milieukundig begeleider een logboek bijgehouden. Na afloop wordt een evaluatieverslag gemaakt. Lang niet altijd wordt bij een sanering alle verontreinigingen volledig weggenomen. In het evaluatieverslag staat dan ook vermeld of sprake is van een restverontreiniging en of sprake is van gebruiksbeperkingen of nazorg (bijvoorbeeld instandhouden van de leeflaag). Dit is van belang voor het toekomstig gebruik van de locatie en voor toekomstige graafwerkzaamheden!

Het evaluatieverslag wordt door de milieukundig begeleider gerapporteerd aan de opdrachtgever en vervolgens overlegd aan het bevoegd gezag Wbb. Bevoegd gezag beoordeelt het evaluatieverslag en registreert in haar bodeminformatiesysteem dat een sanering is uitgevoerd en een evaluatieverslag beschikbaar is. Deze informatie is ook zichtbaar op de website bodemloket of op de eigen website van de provincie of gemeente. Indien sprake is van een restverontreiniging boven de interventiewaarde waarbij tevens sprake is van nazorg, volgt ook vanuit de Wet kenbaarheid publieksrechtelijke beperkingen een registratie in het (kadastrale) beperkingenregister. Het is zeer belangrijk om bij toekomstige graafwerkzaamheden de resultaten van het evaluatieverslag op te vragen.

13.4 Bodemonderzoeken en bodeminformatie

Indien bij de voorbereiding van het project vooronderzoek en/of bodemonderzoek is uitgevoerd, is het belangrijk dat deze informatie beschikbaar blijft voor eenieder die de locatie in de toekomst gaat gebruiken en/of graafwerkzaamheden gaat uitvoeren (bijvoorbeeld door netbeheerders). Dit om te voorkomen dat informatie verloren gaat en mogelijk opnieuw onderzoek moet plaatsvinden. Als die kwaliteit van de bodem al bepaald is en het is verantwoord om die gegevens te hergebruiken hoeft niet opnieuw onderzoek uitgevoerd te worden, wat aanzienlijk scheelt in de kosten.

13.3.1 Initiatief BIDON

Gemeentes en provincies laten regelmatig milieuhygiënisch bodemonderzoek uitvoeren, bijvoorbeeld in verband met bodemsanering of grondverzet. Deze bodemkwaliteitsgegevens worden bewaard in lokale of regionale 'bodeminformatiesystemen' (BIS). Belanghebbenden kunnen deze gegevens verkrijgen via bodemloketten. Indien gegevens van een groter gebied nodig zijn dan moeten deze bij verschillende overheden onder verschillende voorwaarden (zoals leges) worden opgehaald. Het verzamelen van al die gegevens is tijdrovend en kostbaar.

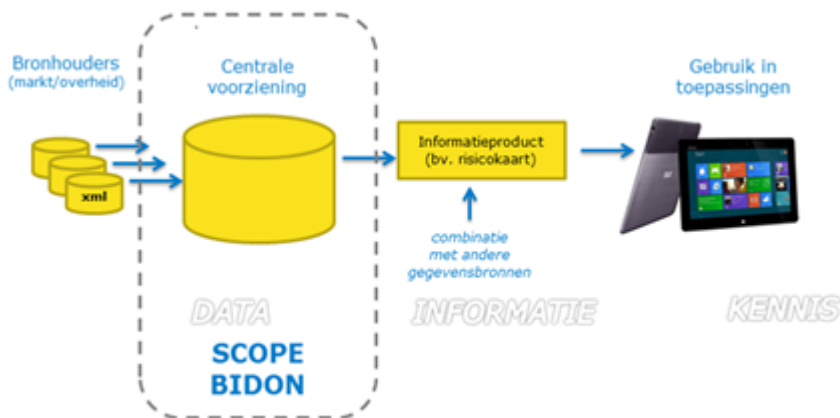
Netbeheerders (van bijvoorbeeld elektriciteit, gas, water en telecom) werken regelmatig in de bodem voor aanleg en onderhoud van hun netten. Volgens de Arbowet is het verplicht om vooraf na te gaan wat de kwaliteit van de bodem is. Indien nodig moeten beveiligingsmaatregelen worden getroffen voor degenen die de werkzaamheden uitvoeren. Netbeheerders maken derhalve op uitgebreide schaal gebruik van gegevens van de bodemkwaliteit. Netbeheerders moeten echter alle bodemkwaliteitsgegevens individueel opvragen bij de verschillende gemeenten, provincies en omgevingsdiensten en delen de eigen onderzoeksgegevens momenteel nog niet met elkaar. Als netbeheerders deze gegevens wel gaan delen, kan dat veel bodemonderzoek (en dus geld en tijd) besparen.

Toelichting: Netbeheerders beschikken soms wel over eigen sets bodemdata, maar dit zijn voor het merendeel de gekopieerde BIS-data van de verschillende overheden.

Om te faciliteren dat vaker hergebruik van bodeminformatie plaatsvindt en de informatie beter ontsloten wordt, werken overheden en netbeheerders aan het initiatief "BIDON". BIDON is een afkorting voor Bodem Informatie Delen tussen Overheid en Netbeheerders. Zowel overheden als netbeheerders hebben immers baat bij een verbeterde informatiehuishouding. Als de overheid en de netbeheerders hun bodemkwaliteitsgegevens delen in een gemeenschappelijke voorziening, komt een einde aan de huidige fragmentatie van bodemgegevens en worden deze toegankelijk voor zowel publieke als private organisaties. Hiermee zijn gegevens over de bodemkwaliteit voor alle partijen sneller en eenvoudiger te raadplegen tegen lagere kosten.

Naast de overheid, netbeheerders en bodemadviesbureaus kunnen ook andere belanghebbenden, zoals grondroerders, projectontwikkelaars, verzekeraars en makelaardij, toegang krijgen tot de bodemkwaliteitsinformatie.

Ook de kwaliteit van de gegevensverstrekking verbetert. De scope van het project beperkt zich tot feitelijke data (dus geen geïnterpreteerde gegevens). De focus ligt om een centrale voorziening die de data ontsluit via gangbare protocollen. BIDON beoogt geen viewer of tool te ontwikkelen. Onderstaand figuur maakt dit duidelijk.

Om gegevens uitwisselbaar te maken is het van belang dat zowel de markt als de overheid eenzelfde gegevens set hanteert en daarbij ook een gangbaar uitwisselprotocol gebruikt. Het uitwisselprotocol is de open standaard SIKB0101. Zie www.sikb.nl.

Momenteel ontwikkelen een aantal adviesbureaus risicokaarten voor de netbeheerbranche. Deze initiatieven staan los van BIDON. Dit betreffen data interpretaties: er worden informatieproducten gemaakt van beschikbare data. De data die hiervoor gebruikt wordt verkrijgen de betreffende adviseurs door datadumps op te vragen bij gemeenten en/of provincies. BIDON is in de toekomst in staat dergelijke initiatieven goed faciliteren: het stelt adviseurs in staat om real time informatie op te halen, zodat dergelijke dataverzoeken verleden tijd worden.

In 2016 is de projectinitiatiefase en vindt besluitvorming plaats over realisatie en beheer van de gemeenschappelijke voorziening. Een brede vertegenwoordiging van de belanghebbenden is bij deze werkzaamheden betrokken. Na instemming van alle partijen start in 2017 de realisatie. Naar verwachting gaat BIDON in 2018 in productie. Meer informatie over BIDON is te vinden op de website www.bidon.info.